

Goedemiddag allemaal,

Namens de gehele vereniging heet ik u van harte welkom bij het LLTB Jaarcongres 2024. Doet me goed jullie allemaal te zien. Voor de oudgedienden een herkenbare setting. Na jaren weer terug in de Oranjerie in een nieuw jasje.

Allereerst een welkom voor onze leden, regiobestuurders en leden van de ledenraad. En een speciaal woord van welkom aan de leden van de Gedeputeerde Staten, Jasper Kuntzelaers en Michael Theuns. En natuurlijk onze erevoorzitter én gedeputeerde Léon Faassen.

En verder een breed palet aan agribusinessleden, stakeholders en bestuurders. Goed om jullie allemaal te zien.

Helaas heb ik ook een afmelding. Onze nieuwe LTO-voorzitter Ger Koopmans kan er vandaag niet bij zijn, maar met een goede reden. Op dit moment zit hij samen met de sociale partners bij Dick Schoof.

Vandaag zijn we, op een dag na, precies een jaar verder sinds de verkiezingen voor de Tweede Kamer. Maar terwijl de kalender verder tikt, is de rust in de politiek helaas nog niet wedergekeerd. Ook in de wereld om ons heen zien we diezelfde onrust en onzekerheid. Het conflict in Oekraïne sleept zich voort en trekt diepe sporen in de wereldwijde voedsel- en energievoorziening.

Ondertussen zien we hoe de verkiezingsuitslag in de Verenigde Staten het land steeds verder polariseert. En in het Midden-Oosten wakkert de situatie rondom Israël de spanningen verder aan. Daarnaast hebben we te maken met klimaatverandering en toenemende weersextremen. Deze mondiale onrust resoneert ook in ons eigen land, met gevolgen voor ons vak en voor onze dagelijkse bedrijfsvoering. De wereldwijde voedselmarkt is immers een open systeem. Uiteraard is deze enigszins gereguleerd door handelsakkoorden. Met alle kansen en risico's die die met zich meebrengen. Maar we blijven afhankelijk van vraag en aanbod en van import en export. Deze balans is uitermate gevoelig voor geopolitieke ontwikkelingen.

Vanuit LTO doen we er dan ook alles aan om bestuurders in Den Haag en Brussel te doordringen van het belang van onze voedselautonomie. Dat doe ik samen met Ger Koopmans in onze gedeelde portefeuille Internationaal. We steken daar terecht veel tijd en energie in.

Ik constateer de laatste jaren een opmerkelijke trend.

- In Nederland willen we wel vlees eten, maar de productie niet ruiken;
- We willen groente en fruit, maar arbeidsmigranten zijn niet welkom en
- We willen bloemen op tafel, maar we mogen onze gewassen niet beschermen.

Kortom, we hebben onze sector nodig, maar ondernemen in deze vruchtbare delta wordt bijna onmogelijk gemaakt. We willen wel de producten, maar niet de productie.

En terwijl we door de hoepels van veranderende regelgeving springen, stelt ook het klimaat ons op de proef. De extreme regenval van afgelopen jaar heeft ons opnieuw laten zien hoe kwetsbaar ons voedselsysteem is. Niet alleen internationaal en landelijk is het nog steeds onrustig, ook lokaal bestaat er veel onduidelijkheid.

Met het verdwijnen van de landelijke financiering voor het Nationaal Programma Landelijk Gebied (het NPLG), staat ook het Limburgs Programma Landelijk Gebied op losse schroeven. Toch willen wij samen met de provincie en de partners van de plattelandscoalitie, concrete stappen vooruit blijven zetten. Zeker als er van onderop goede, gebiedsgerichte initiatieven ontstaan. De landelijke tendens blijft echter 'stoppen of krimpen'. Dat is niet alleen een bedreiging voor de leefbaarheid in onze buitengebieden, maar ook een groot gevaar voor de voedselzekerheid in Europa.

We zien inmiddels gelukkig beweging in zowel Europa als vanuit het huidige kabinet. Er is meer aandacht voor innovatie en agrarisch natuurbeheer. Ook doelsturing lijkt aan politiek draagvlak te winnen. Ik hoor daarnaast steeds vaker het argument van voedselzekerheid in de debatten.

Dat zijn goede signalen, waar wij overigens al jaren voor pleiten, maar die willen we natuurlijk ook doorvertaald zien in daden. Als dat niet gebeurt, dreigen we het waardevolle potentieel van onze sector, het 'goud van de 21ste eeuw', te verspillen.

In een tijd waarin klimaatverandering en geopolitieke spanningen een steeds grotere druk leggen op onze voedselsystemen, zijn boeren en tuinders de strategische goudreserves waarop we zouden moeten kunnen vertrouwen. Maar daarover gaat professor Holslag jullie straks nog veel meer vertellen.

We kunnen het ons niet veroorloven onze voedselproductie verder uit handen te geven. En toch zien we ondernemers moedige en moeilijke beslissingen nemen aan de Limburgse boerenkeukentafels. De keuze om

- om te schakelen,
- te verbreden,
- te investeren,
- Of juist de keuze om te stoppen.

Voor boeren en tuinders die stoppen vanwege het gebrek aan opvolging is dat een natuurlijk verloop. Maar wanneer er opvolgers zijn die geen perspectief meer zien in een gezond bedrijf, dan doet dat des te meer pijn. Hoewel ik alle begrip en respect heb voor zo'n beslissing, wil ik toch benadrukken dat de LLTB zich blijft inzetten voor de blijvers.

Tijdens ons jaarcongres vorig jaar hebben we de provincie Limburg opgeroepen om samen met ons te werken aan een Blijversaanpak. Dat hebben we samen opgepakt en we hebben niet stilgezeten. Er is keihard gewerkt om onze plannen concreet te maken. Daar gaan we het straks met gedeputeerde Kuntzelaers en Martin Scholten nog over hebben.

Want de vraag naar voedsel en groen geluk blijft bestaan. Er ligt perspectief voor de sector, en daar maken wij ons iedere dag hard voor. De LLTB blijft onverminderd belangrijk voor bedrijven die zich willen ontwikkelen, voor ondernemers in de primaire sector én voor degenen die kiezen voor multifunctionele bedrijfsvoering, zoals zorg, recreatie en agrarisch natuurbeheer. Want het zijn juist deze blijvers die in de toekomst een bijdrage blijven leveren aan een duurzame voedselvoorziening, onze economie en een aantrekkelijke leefomgeving op het platteland.

U bent voor mij het goud van de 21ste eeuw!

We gaan beginnen! Ik wens u allen een interessante, maar vooral ook mooie en gezellige middag.

Dank u wel.